

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Víz Közmű és Környezetmérnöki Tanszék

Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítése KEOP-2.5.0 projekt

Duna részvízgyűjtő terv

A Duna részvízgyűjtő kiemelt víztestjeire vonatkozó intézkedések

Simonffy Zoltán BME

Duna szintű intézkedési célok

Tápanyag és szerves anyag szennyezés csökkentése

- A tisztítás nélküli szennyvizek bevezetésének megszüntetése 10000 LE felett
- Tápanyag csökkentés olyan mértékig, hogy sem a Fekete-tenger, sem a kiemelt víztestek nem mutatják az eutrofizálódás jeleit.
- Nemzeti tervek szerint:
  - Szennyvíz Program megvalósítása kiegészítésekkel
  - Szennyvíziszap Irányelv megvalósítása
  - Nitrát Irányelv megvalósítása
  - IPPC Irányelv megvalósítása
  - Egyéb szükséges intézkedések

Duna szintű intézkedési célok

Hosszirányú átjárhatóság biztosítása

- A tokhal-félék és egyéb vándorló fajok számára az átjárhatóság biztosítása a Dunában és fő mellékágaiban
- Egyedi vizsgálat a Vaskapu I. II. esetében
- Nemzeti tervek szerint: hallépcsők építése
Mo.-n, a Duna rvgy.-n ez érinti
a Mosoni-Dunát, a Rábát és az Ipolyt

Duna szintű intézkedési célok

Keresztirányú átjárhatóság javítása

- Töltésekkel elzárt árterek, mellékágak, holtágak revitalizációja (ötödére csökkent az árterek területe)
- Kívánatos minimum 2015-ig 330000 ha (WWF)
- Ha valamilyen beavatkozás miatt a jelenlegi terület csökken, akkor azt pótolni kell
- Ütemezés szükséges (nemzeti tervek szerint: ???)

**Mo.-n a Duna rvgy.-n ez érinti
a Dunát, a Mosoni-Dunát és a Rábát**

Duna szintű intézkedési célok

Duzzasztás, csúcsra járatás, átvezetés hatásának csökkentése

- Vízelvezetés esetén: az ökológiai szempontból szükséges mederben hagyandó vízhozam biztosítása (a terv a Dunán **a bősi erőmű miatti elterelést említi, ahol ez nem teljesül**)
- Duzzasztás és csúcsra járatás esetén VKI erősen módosított állapotra vonatkozó eljárása szerint a jó ökológiai potenciál biztosítása.
- Nemzeti tervek szerint:
  - Mo.-n a Duna rvgy.-n ez érinti
  - a Dunát (Szigetköz), a Mosoni-Dunát, a Rábát és az Ipolyt

Duna szintű intézkedési célok

Hordalékviszonyok javítása

- **Az egyensúly biztosítása érdekében Duna szintű vizsgálat (intézkedés ennek alapján)**
- **Addig is: kereskedelmi célú kotrás tiltása és a fenntartási célú kotrásból származó anyag visszajuttatása**

Duna szintű intézkedési célok

Új fejlesztések a VKI szerint

- **Környezeti hatásvizsgálatok, illetve stratégiai környezeti vizsgálatok a VKI-val összhangban.**
- **Nem ronthatja a jó állapotot (csatlakozó víztesteken sem – határmenti problémák!!), illetve csökkenteni vagy kompenzálni kell.**
- **Ide tartozik pl. a hajózás biztosítása és kikötők építése, duzzasztás vízkivétel vagy vízerőhasznosítás céljára**

Duna szintű intézkedési célok

Felszín alatti vizek

- **A cél a jó mennyiségi és kémiai állapot elérése valamennyi víztestre**
- **Nemzeti tervek szerint: irányelvek teljesítése + egyéb intézkedések**

**Mo.-n a Duna rvgy.-n ez érinti
a Szigetköz-Hanság víztest csoportot
a DKH északi, Szlovákiába is átnyúló részét**

Tervezett intézkedések

Duna

Víztest	Duna Szigetköz	Duna Gönyü-Szob	Duna Szob Baja	Duna Baja alatt
Term./Erősen m./Mest.	Erősen mód.	Természetes	Természetes	Természetes
Ökológiai állapot	nem jó	nem jó	nem jó	nem jó
Kémiai állapot	nem jó?	jó	jó	??
Intézkedések				
<i>Szerves anyag és tápanyagcsökkentés</i>	Alapintézkedések: Szennyvíz-Program kiegészítésekkel, Nitrát Irányelv, Szennyvíziszap, IPPC			
<i>Hosszirányú átjárhatóság</i>	Hullámtéri hallépcső			
<i>Keresztirányú átjárhatóság</i>	Mellékágak holtágak vízpótlása			
<i>Szabályozottság csökkentése</i>	Szabályozási művek felülvizsgálata			
<i>Vízpótlás</i>	> kisvízi hozam			

Tervezett intézkedések

Duna partiszűrészű vízbázisok

Nem Duna szintű, de fontos!

A Duna melletti partiszűrészű vízbázisok kapacitása elegendő az egész ország ivóvízellátására.

Szerepe az éghajlatváltozással növekszik! Alternatív vízbázis.

Sérülékeny. A biztonságba helyezése és megtartása elsődleges prioritású!

Fontos szempont bármilyen dunai beavatkozás hatásvizsgálatában.